

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2022)0034

Sestās PVN direktīvas īstenošana

Eiropas Parlamenta 2022. gada 16. februāra rezolūcija par Sestās PVN direktīvas īstenošanu: ko vēl nepieciešams paveikt, lai samazinātu PVN atšķirības ES (2020/2263(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 4. un 14. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 113. pantu,
- ņemot vērā Padomes 1977. gada 17. maija Sesto direktīvu par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopējo pievienotās vērtības nodokļu sistēmu: vienota aprēķinu bāze (77/388/EEK)¹ (Sestā PVN direktīva),
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu² (PVN direktīva),
- ņemot vērā Padomes 2017. gada 5. decembra Direktīvu (ES) 2017/2455, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK un Direktīvu 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā³,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 4. decembra Direktīvu (ES) 2018/1910, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm⁴,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 21. novembra Direktīvu (ES) 2019/1995, ar ko attiecībā uz noteikumiem par preču tālpārdošanu un konkrētām preču piegādēm iekšzemē groza Direktīvu 2006/112/EK⁵,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 18. februāra Direktīvu (ES) 2020/285, ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem un Regulu (ES) Nr. 904/2010 groza attiecībā uz administratīvu sadarbību un informācijas apmaiņu nolūkā uzraudzīt mazajiem

¹ OV L 145, 13.6.1977., 1. lpp.

² OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

³ OV L 348, 29.12.2017., 7. lpp.

⁴ OV L 311, 7.12.2018., 3. lpp.

⁵ OV L 310, 2.12.2019., 1. lpp.

- uzņēmumiem paredzētā īpašā režīma pareizu piemērošanu¹,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 18. februāra Direktīvu (ES) 2020/284, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz konkrētu prasību ieviešanu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem²,
 - ņemot vērā Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka Īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu³,
 - ņemot vērā Padomes 2017. gada 5. decembra Regulu (ES) 2017/2454, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā⁴,
 - ņemot vērā Padomes 2017. gada 5. decembra Īstenošanas regulu (ES) 2017/2459, ar kuru groza Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka Īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu⁵,
 - ņemot vērā Padomes 2018. gada 2. oktobra Regulu (ES) 2018/1541, ar ko groza Regulas (ES) Nr. 904/2010 un (ES) 2017/2454 attiecībā uz pasākumiem administratīvās sadarbības stiprināšanai pievienotās vērtības nodokļa jomā⁶,
 - ņemot vērā Padomes 2019. gada 21. novembra Īstenošanas regulu (ES) 2019/2026, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veicina elektroniskas saskarnes, un uz īpašiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē⁷,
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 12. februāra Īstenošanas regulu (ES) 2020/194, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (ES) Nr. 904/2010 piemērošanai attiecībā uz īpašajiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē⁸, attiecībā uz e-komercijas PVN paketi,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regulu (ES) 2021/847, ar ko izveido programmu *Fiscalis* sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1286/2013⁹,
 - ņemot vērā priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm (COM(2018)0020),
 - ņemot vērā priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem

¹ OV L 62, 2.3.2020., 13. lpp.

² OV L 62, 2.3.2020., 7. lpp.

³ OV L 77, 23.3.2011., 1. lpp.

⁴ OV L 348, 29.12.2017., 1. lpp.

⁵ OV L 348, 29.12.2017., 32. lpp.

⁶ OV L 259, 16.10.2018., 1. lpp.

⁷ OV L 313, 4.12.2019., 14. lpp.

⁸ OV L 40, 13.2.2020., 114. lpp.

⁹ OV L 188, 28.5.2021., 1. lpp.

uzņēmumiem (COM(2018)0021),

- ņemot vērā priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz sīki izstrādāto tehnisko pasākumu ieviešanu galīgās PVN sistēmas darbībai, kas paredzēta nodokļa uzlikšanai tirdzniecībā starp dalībvalstīm, groza Direktīvu 2006/112/EK (COM(2018)0329)¹,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 6. decembra paziņojumu par PVN nākotni: ceļā uz vienkāršāku, stabilāku un efektīvāku PVN sistēmu, kas piemērota vienotajam tirgum (COM(2011)0851),
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 4. oktobra paziņojumu “Turpmākie pasākumi PVN rīcības plāna īstenošanai: ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks rīkoties” (COM(2017)0566),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 7. aprīļa rīcības plānu “Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu” (COM(2016)0148),
- ņemot vērā 2019. gada 12. februāra nostāju attiecībā uz priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz sīki izstrādāto tehnisko pasākumu ieviešanu galīgās PVN sistēmas darbībai, kas paredzēta nodokļa uzlikšanai tirdzniecībā starp dalībvalstīm, groza Direktīvu 2006/112/EK²,
- ņemot vērā 2021. gada 10. marta nostāju attiecībā uz priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā³,
- ņemot vērā 2021. gada 19. maija rezolūciju par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido programmu “*Fiscalis*” sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1286/2013 (06116/1/2021 – C9-0179/2021 – 2018/0233(COD))⁴,
- ņemot vērā 2011. gada 13. oktobra rezolūciju par PVN nākotni⁵,
- ņemot vērā 2016. gada 24. novembra rezolūciju par virzību uz galīgu PVN sistēmu un cīņu ar krāpšanu PVN jomā⁶,
- ņemot vērā 2019. gada 26. marta rezolūciju par finanšu noziegumiem, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu⁷,
- ņemot vērā 2021. gada 20. maija rezolūciju par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu: šķēršļu novēršana digitālā vienotā tirgus darbībā un mākslīgā intelekta izmantošanas uzlabošana Eiropas patērētājiem⁸,
- ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par ES prasību īstenošanu attiecībā uz

¹ Spēkā stāšanās atlikta līdz 2022. gada 1. jūlijam.

² OV C 449, 23.12.2020., 295. lpp.

³ OV C 474, 24.11.2021., 182. lpp.

⁴ OV C 15, 12.1.2022., 270. lpp.

⁵ OV C 94 E, 3.4.2013., 5. lpp.

⁶ OV C 224, 27.6.2018., 107. lpp.

⁷ OV C 108, 26.3.2021., 8. lpp.

⁸ OV C 15, 12.1.2022., 204. lpp.

- apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūtā pieredze un risināmās problēmas¹,
- ņemot vērā 2021. gada 30. augusta pētījumu *VAT gap, reduced VAT rates and their impact on compliance costs for businesses and on consumers* (PVN iztrūkums, samazinātas PVN likmes un to ietekme uz atbilstības nodrošināšanas izmaksām uzņēmumiem un uz patērētājiem), ko veicis *DIW Econ* un publicējis Parlamenta Parlamentārās izpētes pakalpojumu ģenerāldirektorāts,
 - ņemot vērā Revīzijas palātas 2020. gada 11. decembra atzinumu Nr. 11/2020 (kas sniegts saskaņā ar LESD 287. panta 4. punktu un 322. panta 2. punktu) par projektu Padomes regulai (ES, *Euratom*), ar ko izdara grozījumus Regulā (EEK, *Euratom*) Nr. 1553/89 par galīgajiem vienotajiem pasākumiem, lai iekasētu pašu resursus, ko veido pievienotās vērtības nodokļi,
 - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2019. gada 16. jūlija īpašo ziņojumu Nr. 12/2019 “E-komercija: vēl jārisina daudzas problēmas, kas saistītas ar PVN un muitas nodokļa iekasēšanu”,
 - ņemot vērā no 2021. gada 8. februāra līdz 3. maijam notikušo sabiedrisko apspriešanu “PVN noteikumi par finanšu un apdrošināšanas pakalpojumiem — pārskatīšana”,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu, kā arī 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmumā par atļaujas piešķiršanas procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanai un šī lēmuma 3. pielikumu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0355/2021),
- A. tā kā Padome 1977. gadā pieņēma Sesto PVN direktīvu, kuras mērķis bija panākt vienas nodokļa bāzes noteikšanu un ar kuru saskaņā bija paredzēts noteikt saskaņotas nodokļa likmes; tā kā tolaik visas dalībvalstis jau bija ieviesušas pievienotās vērtības nodokļa sistēmu saskaņā ar Padomes 1967. gada 11. aprīļa Pirmo² un Otro³ direktīvu par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu apgrozījuma nodokļa jomā; tā kā minētā mērķa īstenošanai dalībvalstis nolēma piemērot pārejas periodu, kas pēc tam tika pagarināts;
- B. tā kā lielākas skaidrības nolūkā Sestā PVN direktīva tika pārstrādāta un atcelta ar PVN direktīvu; tā kā PVN direktīva paredz pārejas noteikumu aizstāšanu ar galīgo sistēmu, kas balstās uz nodokļa uzlikšanu izcelsmes dalībvalstī; tā kā pārejas sistēma ir sarežģīta, nepilnīga un strukturāli neaizsargāta pret krāpšanu;
- C. tā kā PVN iekasēšana pirmkārt ir katras dalībvalsts pienākums;
- D. tā kā 2013. gadā tika sākota pamatīga pārskatīšana, lai ieviestu uz galamērķa principu balstītu galīgo sistēmu, kas būtu mazāk neaizsargāta pret krāpšanu⁴; tā kā saskaņā ar galamērķa principu PVN tiek pārskaitīts galapatēriņa dalībvalstij;
- E. tā kā 2018. gada 25. maijā tika pieņemts priekšlikums direktīvai, ar kuru tiek ieviesti sīki izstrādāti pasākumi attiecībā uz galīgo PVN sistēmu ES iekšējai preču tirdzniecībai

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0392.

² OV 71, 14.4.1967., 1301. lpp.

³ OV 71, 14.4.1967., 1303. lpp.

⁴ Kā izklāstīts ES rīcības plānā vienas ES PVN zonas izveidei.

starp uzņēmumiem un ar kuru tiek izbeigta pārejas sistēma¹; tā kā Parlaments savu nostāju attiecībā uz šo priekšlikumu pieņēma 2019. gada 12. februārī; tā kā Padome savējo vēl nav pieņēmusi; tā kā šāda obstrukcija aizkavē svarīgu lēmumu pieņemšanu par PVN pielāgošanu sarežģītajiem uzdevumiem, kas būs jārisina ES ekonomikas atveseļošanas laikā, un tā kā rīcības trūkums šajā jomā nozīmē to, ka nepilnības, kuru dēļ var palielināties PVN iztrūkums, joprojām nav novērstas;

- F. tā kā PVN iztrūkums Eiropas Savienībā bija samazinājies no 20 % 2009. gadā līdz 10 % 2019. gadā un tā kā tolaik provizoriskās aplēses liecināja, ka tas varētu nokristies zem 130 miljardiem EUR; tā kā Covid-19 pandēmijas un tās sociālekonomiskās ietekmes dēļ 2020. gadā šī tendence mainījās pretējā virzienā; tā kā saskaņā ar aplēsēm PVN nodokļa ieņēmumu zaudējumi bija 164 miljardi EUR, no kuriem trešā daļa nonāca krāpnieku un organizētās noziedzības tīklu rokās; tā kā šie ieņēmumu zaudējumi nozīmē PVN iztrūkumu 13,7 % apmērā; tā kā, ņemot vērā šo kontekstu, ir nepieciešami stratēģiski politikas risinājumi;
- G. tā kā saskaņā ar 2020. gada 10. septembra galīgo ziņojumu *Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States* (Pētījums un ziņojumi par PVN iztrūkumu 28 ES dalībvalstīs), kas tika sagatavots Komisijas vajadzībām, PVN iztrūkums dalībvalstīs būtiski atšķiras — tās ir robežās no mazāk par 1 % līdz vairāk par 33 %;
- H. tā kā šis ieņēmumu zaudējums nodara kaitējumu gan ES budžetam (PVN ir ES otrs lielākais pašu resursu veids), gan dalībvalstu budžetiem, gan ES uzņēmumiem un iedzīvotājiem;
- I. tā kā programmas “*Fiscalis*” 2021.–2027. gadam, kuras budžets ir 269 miljoni EUR, mērķis ir cīnīties pret netaisnību nodokļu uzlikšanā, palīdzot valstu nodokļu iestādēm uzlabot sadarbību, lai apkarotu krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu; tā kā iepriekšējā programma nodrošināja Eiropas Savienībai 591 miljonu EUR lielus ieņēmumus;
- J. tā kā, lai 2010. gadā izveidotā dalībvalstu krāpšanas apkarošanas ekspertu platforma *Eurofisc* būtu efektīva, tā ir jāstiprina un tās darbībai ir jānodrošina pietiekami resursi kopīgas riska analīzes veikšanai, izmeklēšanas koordinēšanai un sadarbībai ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Eiropolu un Eiropas Prokuratūru, it īpaši, lai izmeklētu krāpšanu PVN jomā; tā kā diferencētu PVN likmju sistēma un augstas atbilstības nodrošināšanas izmaksas var palielināt krāpšanu;
- K. tā kā Revīzijas palātas atzinumā Nr. 11/2020 galvenā uzmanība veltīta ierosinātajai jaunajai metodikai, kā aprēķināt PVN pašu resursus; tā kā šajā atzinumā norādīts, ka “salīdzinājumā ar pašreizējo sistēmu tas [priekšlikums] ievērojami vienkāršo dalībvalstu PVN pašu resursu aprēķināšanu”, taču ir konstatēts risks, “ka galīga daudzgadu vidējā svērtā likme visām dalībvalstīm var nebūt reprezentatīva”;
- L. tā kā Covid-19 pandēmijas izraisītās sociālekonomiskās krīzes dēļ dalībvalstu valdībām nācās īstenot būtiskus fiskālus un budžeta centienus, arī uzņēmumiem sniegta atbalsta veidā;
- M. tā kā PVN pašu resursu kopējais apjoms 2019. gadā bija 17,8 miljardi EUR jeb 11 % no

¹ COM(2018)0329.

ES budžeta ieņēmumiem;

- N. tā kā Komisijas rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju, ir daļa no ES jaunās stratēģijas, kuras mērķis ir veicināt nodokļu uzlikšanas vienkāršošanu un pielāgošanu ekonomikas digitalizācijai un zaļās pārkārtošanās procesam, kā arī apkarot krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas; tā kā šajā rīcības plānā ar PVN saistītie jautājumi ir noteikti par prioritāti un īpaša uzmanība veltīta cīņai pret krāpšanu PVN jomā un finanšu pakalpojumiem piemērojamā PVN modernizācijai, ņemot vērā ekonomikas digitalizāciju;
- O. tā kā kopš PVN direktīvas pieņemšanas finanšu pakalpojumi ar atsevišķiem izņēmumiem ir atbrīvoti no PVN, pamatojoties uz to, ka tos apliek ar citiem nodokļiem (piemēram, ar apdrošināšanas prēmiju nodokli);
- P. tā kā PVN — kas ir netiešais nodoklis, kuru iekasē visas 27 dalībvalstis, — tiek iekasēts saskaņā ar vairākiem atšķirīgiem valstu režīmiem un tā kā visu šo režīmu piemērošanā ir iespējams noteikt labāko praksi un izmantot to, veicot Eiropas mēroga reformu; tā kā valstu piemēri būtu uzskatāmi par vērā ņemamiem un tā kā Komisijai ir jādarbomas kā platformai šādas labākās prakses apmaiņai; tā kā viens šāds labs piemērs ir kādas dalībvalsts veiktās leģislatīvās izmaiņas, kas patērētājiem rada stimulu pieprasīt rēķinu nozarēs, kurās grūti uzlikt nodokli;
- Q. tā kā vispārīgais mērķis — digitalizēt nodokļu uzlikšanu — ir ļoti svarīgs, lai nodrošinātu pārredzamību, vienkāršību, pārskatatbildību un automatizētu ziņošanu, kā arī galīga, vienkāršota un nākotnes vajadzībām atbilstoša PVN režīma ieviešanai; tā kā Covid-19 pandēmija ir paātrinājusi digitalizācijas attīstību attiecībā uz visiem darījumiem; tā kā mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) ir šī digitalizācijas procesa centrā un tā kā tāpēc tie būtu atbalstāmi jaunākās tehnoloģijas un zinātnības iegūšanā;
- R. tā kā PVN ir plaši saskaņots ES līmenī un ir pašu resursu veids, kas veido ES budžeta ieņēmumus, un tā kā līdz ar to ir nepieciešama plaša sadarbība ES līmenī;
- S. tā kā Parlaments pilnībā ievēro principu, kas paredz valstu suverenitāti nodokļu jomā,

PVN likmes, nodokļu bāze un PVN iztrūkums ES dalībvalstīs

1. atzinīgi vērtē to, ka vispārējā tendence ir pozitīva, jo PVN iztrūkums ES dalībvalstīs ir samazinājies no 20 % 2009. gadā līdz 20 % 2019. gadā, kas vedina uz domām, ka krāpšana PVN jomā Eiropas Savienībā samazinās un PVN ieņēmumu attiecība pret IKP palielinās;
2. aicina Komisiju un dalībvalstis analizēt to dalībvalstu labāko praksi, kurām veiksmīgi izdevies novērst lielu PVN iztrūkumu, un apmainīties ar šādu praksi; atbalsta mērķi nākt klajā ar inovatīviem nodokļu risinājumiem atbilstoši jaunajai ekonomiskajai, sociālajai un vides realitātei;
3. atzīmē, ka saskaņā ar dažām aplēsēm ieņēmumu ziņā neitrāla nodokļu reforma papildus atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanai varētu samazināt PVN standartlikmi ES-27 vidēji par septiņiem procentpunktiem; vērš uzmanību uz to, ka saskaņā ar minētajām aplēsēm šis samazinājums ES dalībvalstīs ir robežās no 2 procentpunktiem (Igaunijā) līdz 13 procentpunktiem (Grieķijā); norāda, ka tā nav vienīgā atbildes reakcija uz nepieciešamību mazināt nodokļu sistēmas sarežģītību; piebilst, ka no

zemākas PVN standartlikmes varētu gūt labumu patērētāji, it īpaši mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem; atzīmē, ka dalībvalstīm ir iespēja izpētīt, kāda labvēlīga ietekme vienotai samazinātai standartlikmei varētu būt uz godīgu konkurenci to tirgos;

4. uzskata, ka daudzu un dažādu samazinātu likmju piemērošanai ir leģitīms mērķis sabiedrībā, it īpaši mazināt PVN sistēmas regresijas tendenci un palīdzēt sasniegt konkrētus valsts politikas mērķus, piemēram, nodrošināt piekļuvi pirmās nepieciešamības precēm un nozarēm, tādām kā veselības aizsardzības un pārtikas nozare, taču tā arī veicina nodokļu sistēmas sarežģītību un nepārredzamību, palielina atbilstības nodrošināšanas izmaksas un var atvieglot krāpšanu; apzinās, ka samazinātu likmju piemērošana var izraisīt patēriņa cenu samazināšanos, taču tā ir atkarīga no vairākiem citiem faktoriem; tādēļ atzīmē, ka būtu jāveic pamatīga analīze un ietekmes izvērtēšana;
5. atzīmē būtiskās atšķirības starp dalībvalstīs piemērotajām standartlikmēm un šo atšķirību izraisīto nodokļu sistēmas sarežģītību, pat ja tās pamatojums ir atšķirīgās valstu ekonomiskās sistēmas; uzsver, ka šo sarežģītību vēl vairāk palielina dažādie veidi, kādos tiek piemērotas samazinātās likmes, kas ir leģitīmi, lai īstenotu sociālās un vides jomas mērķus; atgādina, ka iespēja piemērot īpaši samazinātas likmes (piecās dalībvalstīs) un t. s. stāvvietas (*parking*) likmes (piecās dalībvalstīs) ir papildu šķērslis saskaņotai un pilnībā sadarbspējīgai kopējai sistēmai;
6. apzinās, ka sistēmu aizvien sarežģītāku padara ne tikai dažādo likmju piemērošana, bet arī atbrīvojumi un atkāpes, kam jābūt izņēmumam; atgādina par īpašo situāciju, kad dalībvalstīm, kas pievienojās pirms 1992. gada, un tām, kas pievienojās pēc 1992. gada, tiek piemēroti atšķirīgi režīmi, proti, atšķirīgi noteikumi; aicina Komisiju risināt šo problēmu turpmākos tiesību aktu priekšlikumos;
7. atzīmē, ka pēdējās divās desmitgadēs Komisija ir sākusi gandrīz 200 pārkāpuma procedūras PVN jomā; aicina to iesniegt saistībā ar šīm procedūrām gūto svarīgāko konstatējumu kopsavilkumu, lai to izmantotu par pamatu turpmākiem tiesību aktu priekšlikumiem par samazinātām likmēm, atbrīvojumiem un netransponēšanu;
8. atzīmē, ka Covid-19 pandēmija bija attaisnojums ar PVN saistītiem izņēmuma noteikumiem, tādējādi apliecinot nepieciešamību pēc zināmas elastības, kad nākas saskarties ar ārkārtas vai negaidītiem apstākļiem; mudina Komisiju to ņemt vērā turpmākos tiesību aktu priekšlikumos par PVN;
9. konstatē, ka PVN iztrūkums svārstās līdz ar ekonomikas ciklu un ka zema nodokļu saistību izpildes pakāpe dažreiz tiek saistīta ar augstām PVN standartlikmēm, zemāku likumdošanas un tiesu efektivitāti, vajākām juridiskajām institūcijām, augstāku korupcijas uztveres līmeni un vispārējo ēnu ekonomikas īpatsvaru kopējā ekonomikā;
10. ar bažām atzīmē, ka dažas dalībvalstis parasti neatbrīvo no PVN ziedojumus natūrā — lai gan saskaņā ar spēkā esošo PVN direktīvu šāda atbrīvošana ir iespējama —, kā rezultātā uzņēmumi iznīcina patēriņa preces, it īpaši atpakaļ atdotās; aicina Komisiju izdot norādījumus dalībvalstīm, paskaidrojot, ka PVN atbrīvojumu piemērošana ziedojumiem natūrā ir saderīga ar spēkā esošajiem ES tiesību aktiem par PVN, līdz dalībvalstis būs pieņēmušas Padomes 2018. gada priekšlikumu COM(2018)0020 final (98. panta 2. punkts);
11. pauž nožēlu par to, ka nav pieejami dati par reģionālajām atšķirībām, jo šādu datu trūkums varētu būt svarīgs šķērslis PVN iztrūkuma mērīšanai; aicina Komisiju

pārbaudīt, vai reģionālo PVN iztrūkuma mērījumu publicēšana varētu būt vērtīgs instruments pārredzamības uzlabošanai un PVN iztrūkuma samazināšanai;

Samazinātu PVN likmju lielās dažādības ietekme uz uzņēmumiem

12. uzskata, ka pašreizējā samazināto likmju dažādība uzņēmumiem rada papildu administratīvo slogu; atzīmē, ka kopējo PVN saistību izpildes izmaksu īpatsvars uzņēmumu apgrozījumā dalībvalstīs ir robežās no 1 % līdz 4 %; atzīmē arī to, ka digitalizācija var būtiski veicināt atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanu uzņēmumiem;
13. konstatē, ka MVU saskaras ar proporcionāli augstākām atbilstības nodrošināšanas izmaksām, jo šīs izmaksas ir fiksētas un nav atkarīgas no uzņēmuma lieluma, un ka augstas atbilstības nodrošināšanas izmaksas ir šķērslis iekļūšanai ES iekšējā tirgū; tādēļ uzskata, ka atšķirīgu PVN režīmu piemērošana Eiropas Savienībā var atturēt visāda veida uzņēmumus, bet it īpaši MVU, no ES iekšējās tirdzniecības; tomēr atzīmē, ka empīriskie pierādījumi par atšķirīgu PVN sistēmu ietekmi uz starptautisko tirdzniecību un par to, vai šīs atšķirības var radīt nevienlīdzīgus konkurences apstākļus, it īpaši augsto atbilstības nodrošināšanas izmaksu, atbrīvojumu un nepilnīgo atmaksas sistēmu dēļ, nav pārliecinoši;
14. norāda uz digitalizācijas potenciālu atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanā, lai gan šī labvēlīgā ietekme bieži vien materializējas tikai ilgtermiņā; apgalvo, ka digitālā inovācija¹ var samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas, uzlabot komercdarījumu pārredzamību un mazināt birokrātiju; uzsver nepieciešamību nodrošināt datu drošību, personas privātā dzīves neaizskaramību un uzņēmumu konfidencialitāti; uzstāj, ka uzņēmumi ir jāatbalsta papildinošā veidā², izmantojot ES programmas, un ka MVU un citi neaizsargāti ekonomikas dalībnieki būtu jāatbalsta īpaši, izmantojot ES organizētas mācības par digitālo pārkārtošanos, lai tie no šīs pārkārtošanās gūtu labumu un veicinātu to; uzsver, ka šāda vispārēja pieeja MVU zinātības un darbību digitalizācijas paātrināšanai uz vietas galu galā uzlabotu PVN iekasēšanu; vērš uzmanību uz sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas potenciālu novērst krāpšanu PVN jomā, piemēram, “pazudušā tirgotāja” krāpniecisku darbību Kopienā, un ar nepacietību gaida tiesību akta priekšlikumu par PVN ziņošanas pienākumu modernizēšanu; turklāt aicina Komisiju nākt klajā ar iniciatīvu, kurā galvenā uzmanība būtu veltīta tam, lai tirgotājiem būtu viegli izmantot sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, un birokrātijas mazināšanai;
15. uzskata — lai atvieglotu tirdzniecību un palielinātu juridisko noteiktību iekšējā tirgū, Komisijai, sadarbojoties ar dalībvalstīm, būtu jāuzlabo datubāze “Nodokļi Eiropā”, kas ir uzņēmumiem paredzēts ES PVN tīmekļa informācijas portāls; uzsver, ka šim portālam būtu jānodrošina ātra, mūsdienīga un precīza piekļuve attiecīgajai informācijai par PVN sistēmu katrā no dalībvalstīm un it īpaši par pareizajām PVN likmēm, ko piemēro dažādām precēm un pakalpojumiem dažādās dalībvalstīs, kā arī par nosacījumiem nulles likmes piemērošanai; atzīmē, ka šis portāls varētu arī palīdzēt risināt aktuālo PVN iztrūkuma problēmu; ierosina ES PVN tīmekļa informācijas portālā iekļaut ES vienas pieturas aģentūru;
16. norāda uz ES vienas pieturas aģentūru kā uz digitālās inovācijas piemēru, kas dod

¹ Piemēram, mākslīgais intelekts, lielie dati un blokķēdes tehnoloģija.

² Tas nozīmē, ka atbalstu vispirms sniedz dalībvalstis un tikai pēc tam ES.

iespēju ES uzņēmumiem vienkāršot savus PVN rēķinus un līdz ar to samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas e-komercijas jomā Eiropas Savienībā; atzīmē, ka šāda atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšana ir īpaši labvēlīga MVU; pieņem zināšanai Komisijas gatavību 2022. vai 2023. gadā ierosināt grozījumus PVN direktīvā, lai vēl vairāk paplašinātu PVN vienas pieturas aģentūras darbības jomu; aicina Komisiju izpētīt iespējas, kā paplašināt vienas pieturas aģentūras darbības jomu;

17. aicina dalībvalstis pastiprināt un uzlabot savstarpējo sadarbību un pilnībā piemērot 2020. gada februārī pieņemto noteikumu kopumu par PVN maksāšanas datu apmaiņu, lai atvieglotu krāpšanas nodokļu jomā atklāšanu pārrobežu e-komercijas darījumos;
18. atzīmē, ka dalībvalstis jau izmanto jaunas tehnoloģijas, lai uzlabotu iekšzemes pirkumu pārbažu efektivitāti, kuras tiek veiktas nodokļu vajadzībām; apzinās, ka šie valsts līmeņa pasākumi kā labākā prakse būtu jāņem vērā jebkurā PVN sistēmas reformā; šajā sakarā atbalsta ciešāku koordināciju starp dalībvalstīm, lai atvieglotu pārrobežu darījumus, neradot pārmērīgas izmaksas uzņēmumiem un patērētājiem; aicina Komisiju iesniegt konkrētus priekšlikumus, kā paātrināt informācijas apmaiņu par PVN, ar ko apliek ES iekšējos darījumus, un padarītu šo informācijas apmaiņas sistēmu sadarbībai ar valstu mehānismiem; atbalsta e-rēķinu sagatavošanas paplašināšanu un prasa ieviest ES līmeņa e-rēķinu sagatavošanas standartu, ar kura palīdzību tiktu saskaņota it īpaši e-rēķinos ietvertā informācija, lai atvieglotu pārrobežu sadarbību, nodrošinātu atbilstību tiesību aktiem, palielinātu komercdarījumu pārredzamību un līdz ar to ierobežotu krāpšanu un kļūdas;
19. uzsver nepieciešamību steidzami risināt pārrobežu krāpšanas PVN jomā un karuseļveida krāpšanas problēmu, pienācīgi izmantojot mehānismus efektīvai informācijas apmaiņai un nodrošinot atbilstošus resursus (cilvēkresursus, finanšu, tehniskos un tehnoloģiskos resursus) dalībvalstu iestādēm un citām institūcijām, piemēram, *OLAF*; uzsver vērtīgo ieguldījumu, ko sniedz tādas institūcijas kā *Eurofisc*; atgādina par maksājumu pakalpojumu sniedzēju lomu un nepieciešamību garantēt augstus standartus attiecībā uz ziņošanu par PVN; uzskata, ka Komisijai būtu jāsniedz ietekmes izvērtējums, lai varētu izvērtēt vispārējās apgrieztās maksāšanas kārtības ieviešanu vairākās dalībvalstīs, īstenojot Padomes direktīvu par vispārējās apgrieztās maksāšanas kārtības pagaidu piemērošanu attiecībā uz preču piegādēm un pakalpojumiem, kuru vērtība pārsniedz konkrētu robežvērtību¹, lai apkarotu “pazudušā tirgotāja” krāpniecisko darbību Kopienā, un it īpaši izvērtēt tās ietekmi uz visa veida krāpšanas PVN jomā apkarošanu un uz atbilstības nodrošināšanas izmaksām, ar ko saskaras uzņēmumi;
20. konstatē, ka likmju dažādība var izraisīt cenu izkropļojumus iekšējā tirgū, radot stimulu pārrobežu pirkumiem; atzīmē, ka it īpaši PVN likmju dažādība rada stimulu izmantot cenu atšķirības dažādās valstīs, novirzot patēriņu uz dalībvalstīm ar zemākām PVN likmēm, un izkropļot valsts ieņēmumu iekasēšanu;
21. atgādina, ka uzņēmumiem ir nepieciešama vienkāršota un centralizēta piekļuve informācijai par likmēm, dažādās dalībvalstīs precēm un pakalpojumiem piemērotajām pareizajām PVN likmēm un nosacījumiem PVN nulles likmes piemērošanai, kā arī

¹ Padomes 2018. gada 20. decembra Direktīva (ES) 2018/2057, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecībā uz vispārējās apgrieztās maksāšanas kārtības pagaidu piemērošanu attiecībā uz preču piegādēm un pakalpojumiem, kuru vērtība pārsniedz konkrētu robežvērtību (OV L 329, 27.12.2018., 3. lpp.).

skaidri un nepārprotami noteikumi par PVN, lai veicinātu pārrobežu uzņēmējdarbību un mazinātu tiem uzlikto administratīvo slogu; šajā sakarā atzinīgi vērtē vienkāršoto un digitalizēto metodi — izmantojot tiešsaistes portālu —, kā reģistrēties PVN režīmam, ko piemēro maziem uzņēmumiem, kuri veic pārrobežu darbības, jo šī metode samazina izmaksas un administratīvo slogu; atzīmē, ka 26 no 27 dalībvalstīs samazinātas likmes izmanto kā neatņemamu savas nodokļu un sociālās politikas daļu; atgādina, ka kopējs tīmekļa informācijas portāls par PVN sistēmu piemērošanu dažādās dalībvalstīs veicinātu pārrobežu uzņēmējdarbību un mazinātu administratīvo slogu uzņēmumiem;

22. atzinīgi vērtē atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanās pozitīvo tendenci, ko izraisījusi uzņēmumu un valsts pārvaldes nepārtrauktā digitalizācija; atzīmē, ka ESAO valstīs laikposmā no 2006. gada līdz 2020. gadam nodokļu saistību izpildei nepieciešamais laiks bija samazinājies no 230 līdz 162 stundām, galvenokārt pateicoties tam, ka tika ieviestas elektroniskas sistēmas nodokļu deklarāciju iesniegšanai un maksājumu veikšanai¹;
23. uzsver, ka labi izstrādāta PVN sistēma ir neitrāla un neietekmē tirdzniecību, taču praksē šī principa ievērošanu pasaules līmenī ir grūti pārbaudīt, ņemot vērā atbrīvojumu no PVN piemērošanu, atmaksas sistēmu neefektivitāti un likmju lielo dažādību, kas paaugstina atbilstības nodrošināšanas izmaksas; atgādina, ka efektīva PVN sistēma veicina cīņu pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu optimizāciju; uzsver, ka arvien vairāk MVU vēlas tirgoties visā ES, it īpaši, izmantojot tiešsaistes darījumus, un ka ES PVN sistēmai vajadzētu būt vērstai uz šādas pārrobežu izaugsmes atvieglošanu;
24. atzīmē, ka empīriskie pierādījumi liecina par to, ka pašreizējā vairāku PVN likmju sistēma, mērīta procentos no izmantajamiem ienākumiem, dalībvalstīs ir regresīva, taču, mērīta procentos no izdevumiem, tā lielākajā daļā dalībvalstu parasti ir proporcionāla vai nedaudz progresīva; norāda, ka esošās samazinātās un nulles PVN likmes, mērītas izdevumu izteiksmē, palīdz padarīt PVN progresīvāku salīdzinājumā ar vienas likmes PVN sistēmām; turklāt atzīmē — fakti liecina arī par to, ka PVN progresīvāku padara tikai tādas likmes, kas ir samazinātas, lai atbalstītu mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem (piemēram, pārtikas produktiem piemērotas samazinātas likmes); aicina dalībvalstis, piemērojot samazinātas PVN likmes, to darīt ar konkrētu mērķi atbalstīt mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem;
25. uzsver, ka dalībvalstīm vajadzētu būt atļautam piemērot PVN nulles likmi pirmās nepieciešamības precēm;

Samazinātu PVN likmju ietekme uz patērētājiem un sociālajiem un vides jomas mērķiem

26. konstatē, ka samazinātu likmju piemērošana ne vienmēr izraisa ilgstošu patēriņa cenu samazinājumu un ka samazinātas likmes efektivitāte ir atkarīga no vairākiem faktoriem, tādiem kā pakāpe, kādā uzņēmumi to pārnes uz patērētājiem, tās pastāvēšanas ilgums, samazinājuma apmērs un likmju sistēmas sarežģītība; uzsver, ka tāpēc pilnīga likmju samazināšanas pārņemšana ir sarežģīta un ka to nevajadzētu veikt bez pamatīgas ietekmes izvērtēšanas; atzīmē, ka, lai gan esošās samazinātās un nulles PVN likmes (mērītas pret

¹ PWC un World Bank Group 2019. gada 26. novembra pētījums *Paying Taxes 2020: The changing landscape of tax policy and administration across 190 economies* (Nodokļu maksāšana 2020: mainīgā situācija nodokļu politikas un pārvaldības jomā 190 valstīs), 27. lpp.

izdevumiem) Eiropas Savienībā sniedz proporcionāli lielāku labumu mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem, absolūtā (naudas) izteiksmē tās parasti sniedz lielāku labumu mājsaimniecībām ar augstiem ienākumiem; tādēļ atzīmē, ka būtu jāveic plaša analīze un ietekmes izvērtēšana, lai pārlicinātos, ka samazinātas likmes tiek piemērotas tikai tad, ja no tām labumu var gūt mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem;

27. vērš uzmanību uz to, ka samazinātu likmju leģitīmais mērķis parasti ir nodrošināt, ka pirmās nepieciešamības preces ir pieejamas ikvienam; uzsver, ka samazinātu PVN likmju piemērošanai pirmās nepieciešamības precēm (piemēram, pārtikas produktiem) piemīt tendence padarīt PVN progresīvāku; uzsver arī to, ka samazinātas likmes var būt efektīvākas valstīs, kurās ir būtiskas ienākumu atšķirības un augsts sociālās un ekonomiskās nevienlīdzības līmenis; atzīmē, ka empīriski pierādījumi par samazinātu PVN likmju efektivitāti sociāli iekārojamu preču vai vides preču popularizēšanā ir nepietiekami un neviennozīmīgi;
28. pauž dziļas bažas par patēriņa nodokļu regresīvo raksturu; uzsver, ka PVN likmes būtu jā saglabā zemas, jo citādi tas rada nesamērīgu slogu mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem, pastiprinot nevienlīdzību bagātības sadalē;
29. konstatē, ka samazinātu PVN likmju labvēlīgo ietekmi uz videi nekaitīgu preču popularizēšanu joprojām ir grūti izvērtēt empīrisku pierādījumu trūkuma dēļ, lai gan, veicot atsevišķu gadījumu analīzi un saskaņā ar konkrētiem modeļiem labvēlīgo ietekmi ir iespējams izmērīt; tomēr uzsver — lai veicinātu videi nekaitīgu patēriņu, ir ļoti svarīgi, lai dalībvalstis pakāpeniski atteiktos no jebkādu nulles un samazinātu PVN likmju piemērošanas videi kaitīgām precēm un pakalpojumiem; aicina dalībvalstis līdz 2030. gadam pakāpeniski atteikties no samazinātu likmju piemērošanas ļoti piesārņojošām precēm un pakalpojumiem, lai sasniegtu Eiropas zaļajā kursā iekļautos ES klimata jomas mērķus; aicina dalībvalstis arī izpētīt kompensācijas mehānismu izmantošanu, lai palīdzētu mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem pārvarēt izmantojamo ienākumu samazināšanos, ko izraisa augstāku PVN likmju piemērošana piesārņojošām precēm un pakalpojumiem;
30. šajā sakarā uzsver, ka, piemērojot samazinātas likmes, būtu jāņem vērā publisko finanšu ilgtspēja; atzīmē, ka, veicot racionalizāciju, lai panāktu vienotu PVN sistēmu, būtu jāņem vērā vēsturiskā un īslaicīgā samazinātu likmju piemērošana ar nosacījumu, ka ir izpildīti citi nosacījumi;
31. uzsver — konkrēti fakti vedina uz domām, ka samazinātas PVN likmes bieži vien ir diezgan neefektīvs instruments, lai īstenotu sociālos vai vides jomas mērķus, jo tās rada ievērojamas izmaksas valdībām, ņemot vērā likmju būtisko atšķirību, nodokļu ieņēmumu samazināšanos, administratīvo, kontroles un pārbaužu izmaksu palielināšanos, sociālo un ekonomisko pārstāvju izdarīto spiedienu, atbilstības nodrošināšanas izmaksas, ekonomiskos izkropļojumus vai pat izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un grūtības sasniegt mērķgrupas;
32. atzīmē — lai pilnībā izvērtētu nestandarta PVN likmju efektivitāti un iedarbīgumu, tās būtu jāsalīdzina ar alternatīviem politikas instrumentiem; uzskata, ka šie pasākumi var būt efektīvāki, elastīgāki, pamanāmāki un rentablāki instrumenti šo sociālo un vides jomas mērķu sasniegšanai, ja valdības tos izmantos efektīvi; tomēr atzīmē, ka šie instrumenti ir valstu fiskālās suverenitātes pamatā un ir valstu kompetencē, jo nav tādu ES tiesību aktu, kas tos saskaņotu; norāda, ka, izmantojot šos instrumentus, tomēr ir jāievēro ES konkurences politika;

33. uzsver, ka vienota PVN sistēma apvienojumā ar alternatīviem politikas instrumentiem, sociālo reformu kopumu un vides nodokļu instrumentiem ir izpētes vērtas iespējas efektīvas, visaptverošas, ekonomiskas, sociālas un zaļas nodokļu sistēmas izstrādē, ja vien tie nerada nepamatotu slogu mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem; atzīmē, ka Jaunzēlandē ir vienotas 15 % likmes PVN sistēma un ka tā piemēro nodokļu kredītu mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem; atzīmē arī to, ka centieniem vienkāršot vai saskaņot PVN sistēmu Eiropas Savienībā nevajadzētu novest pie augstākām PVN standartlikmēm; norāda, ka fiksēta apmēra subsīdijas un informācijas kampaņas varētu būt viens no veidiem, kā popularizēt publisko finansējumu pelnījušas preces un pakalpojumus;

Secinājumi

34. atgādina, ka PVN ieņēmumi ir viens no svarīgākajiem publisko ieņēmumu avotiem, kas Eiropas Savienībā vidēji ir aptuveni 21 % no kopējiem nodokļu ieņēmumiem; atzīmē, ka PVN iztrūkums Eiropas Savienībā vidēji ir 10 % un ka PVN ir arī pašu resursi, kas veido ES budžeta ieņēmumus; uzsver, ka jebkāda PVN bāzes samazināšana var izraisīt publisko ieņēmumu sarukšanu; aicina valstu nodokļu iestādes uzņemties iniciatīvu PVN iztrūkuma samazināšanai, lai uzlabotu publiskās finanses, it īpaši, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas izraisīto ekonomisko lejupslīdi, un palielinātu ES pašu resursus;
35. šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka pēdējos desmit gados ir panākts būtisks progress dalībvalstu nodokļu iestāžu sadarbībā; atbalsta turpmākas dalībvalstu diskusijas, kuru mērķis ir stiprināt administratīvo sadarbību;
36. atkārto *DIW Econ* pētījuma rezultātā izdarīto konstatējumu, ka 2019. gadā dalībvalstīs standartlikme tika piemērota vidēji 71 % no kopējās nodokļu bāzes; norāda, ka dažādu PVN sistēmu atbilstības nodrošināšanas izmaksas iespējams būtiski samazināt, turpinot uzņēmumu un publiskās pārvaldes iestāžu digitalizāciju; norāda — lai Eiropas Savienībā panāktu vienotu, taisnīgu un efektīvu PVN sistēmu, būtu rūpīgi jāizvērtē izmaksas, ko atšķirīgās PVN sistēmas rada uzņēmumiem, it īpaši MVU, izkropļojumus, kurus tās var radīt iekšējā tirgū un tirdzniecībā, un to ietekmi uz valdībām ieņēmumu zaudējuma ziņā; atzīmē, ka samazinātu PVN likmju piemērošanai pirmās nepieciešamības precēm (piemēram, pārtikai) piemīt tendence padarīt PVN progresīvāku un ka mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem patiešām gūst labumu no samazinātām PVN likmēm, pat ja tās ir mazāk efektīvs līdzeklis ieņēmumu sadales panākšanai vai vides jomas mērķu īstenošanai;
37. atzīmē, ka grūtības samazināt PVN atšķirības starp dalībvalstīm rada vairāku faktoru kombinācija, piemēram, nepieciešamība saglabāt zināmu skaitu PVN atbrīvojumu, ko piemēro konkrētām precēm un pakalpojumiem, un dalībvalstu vēlme saglabāt samazinātas likmes vismaz 5 % apmērā; atzīst, ka dalībvalstīm ir nepieciešams saglabāt elastību piemērojamo PVN likmju noteikšanā, ņemot vērā to, ka tas ir svarīgs budžeta instruments;
38. lai veicinātu taisnīgu un efektīvu uzņēmumu konkurētspēju iekšējā tirgū, samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas un uzlabotu nodokļu saistību brīvprātīgu izpildi, prasa ieviest vienkāršotu un modernizētu PVN sistēmu ar atbrīvojumu un nestandarta likmju ierobežotu izmantošanu; atzīmē, ka šādas vienkāršotas PVN sistēmas ietvaros joprojām tiktu izmantota vienas pieturas aģentūra, lai samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas ES uzņēmumiem un veicinātu ES iekšējo tirdzniecību; pieņem zināšanai bijušās Padomes prezidentvalsts Portugāles un pašreizējās Padomes prezidentvalsts Slovēnijas priekšlikumu pakāpeniski atteikties no visām nulles PVN

likmēm un samazinātajām likmēm, kuras dalībvalstu līmenī piemēro videi kaitīgām precēm un pakalpojumiem, piemēram, fosilajam kurināmajam, ķīmiskajiem pesticīdiem un ķīmiskajiem mēslošanas līdzekļiem; prasa izpētīt iespēju īstenot māsaimniecībām ar zemiem ienākumiem paredzētus sociālos pasākumus, lai tām kompensētu izmantojamo ienākumu samazināšanos, ko izraisa augstu PVN likmju piemērošana piesārņojošām precēm un pakalpojumiem; mudina dalībvalstis ātri pieņemt priekšlikumu pārskatītai direktīvai par PVN likmēm¹;

39. uzsver, ka PVN iztrūkumu galvenokārt izraisa noteiktu faktoru kombinācija katrā dalībvalstī un ka šādi faktori ir, piemēram, nepilnības tiesību aktos, nodokļu administrāciju resursu un digitālās efektivitātes trūkums, PVN reglamentējošo noteikumu īstenošanas un tās kontroles pasākumu — it īpaši to, kas vērsti pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanu un agresīvu nodokļu plānošanu, — neefektivitāte; šajā sakarā aicina dalībvalstis uzlabot administratīvo sadarbību un savu nodokļu iestāžu sniegumu; atzinīgi vērtē Darījumu tīkla analīzes instrumentu un atbalsta *Eurofisc* locekļu pastiprinātas sadarbības noteikšanu, lai ātri atklātu karuseļveida krāpšanu; aicina konferenci par Eiropas nākotni risināt šo problēmu ES finanšu interešu aizsardzības kontekstā;
40. ņemot vērā to, ka valstīs, kurās elektroniska rēķinu sagatavošana tika ieviesta arī citu veidu darījumiem, tā ir izrādījusies efektīvs instruments cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un ir veicinājusi vienkāršošanu un atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanos, uzskata par nepieciešamu papildus pašreizējai elektroniskas rēķinu sagatavošanas obligātajai izmantošanai publiskajā iepirkumā visā ES apsvērt iespēju to saskaņotāk ieviest visās dalībvalstīs;
41. atgādina, ka liela nozīme ir pēc Parlamenta iniciatīvas izveidotā ES Nodokļu novērošanas centra neatkarībai un neitralitātei; uzsver, ka programma “*Fiscalis*” 2021.–2027. gadam ir ļoti svarīgs instruments, lai nodrošinātu ātru un konstruktīvu sadarbību starp nodokļu iestādēm;
42. atgādina, ka samazinātu likmju kā politikas instrumenta efektivitāte vienmēr būtu jāizvērtē citu esošo politikas instrumentu specifiskajā kontekstā; piebilst, ka samazinātas nodokļu likmes bieži vien papildina esošos sociālās un vides politikas instrumentus un ka tiešo nodokļu stimuli ir instrumenti, kas ļauj efektīvāk sniegt atbalstu tieši māsaimniecībām ar zemiem ienākumiem, — piemēram, ar nodokli neapliekamā summa un progresīvas nodokļu likmes, — un parasti izmaksā mazāk ar nosacījumu, ka ir izpildīti citi nosacījumi;
43. uzsver nepieciešamību pāriet uz galīgu PVN sistēmu, kas balstītos uz principu, saskaņā ar kuru nodokļus uzliek galamērķa valstī; mudina Padomi pēc iespējas drīzāk pieņemt 2018. gada 25. maija direktīvas priekšlikumu (COM(2018)0329), jo, piemērojot pašreizējo nodokļu režīmu, tiek zaudēti ievērojami budžeta līdzekļi gan valsts, gan ES līmenī; šajā sakarā vērš uzmanību uz galvenajiem gaidāmās galīgās PVN sistēmas principiem attiecībā uz pārrobežu nodokļa uzlikšanu ES iekšienē tirgotām precēm galamērķa valstī un attiecībā uz piegādātāja veiktu PVN uzlikšanu un iekasēšanu galamērķa dalībvalstī;
44. aicina Komisiju ņemt vērā šo ziņojumu, nākot klajā ar konkrētiem tiesību aktu priekšlikumiem, kuros būtu veltīta uzmanība iepriekš minēto specifisko jautājumu

¹ COM(2018)0020.

risināšanai; aicina Padomi augstu vērtēt dialogu un sadarbību ar Parlamentu attiecībā uz pienācīgu PVN sistēmas reformu, paturot prātā minētos priekšlikumus, kā arī būtisko nepieciešamību garantēt, ka ES nodokļu politikas izmaiņām ir demokrātisks raksturs;

45. atbalsta Revīzijas palātas priekšlikumu¹ apsvērt iespēju izveidot mehānismu, ar ko pārskata daudzgadu vidējo svērto likmi daudzgadu finanšu shēmas aptvertajā laikposmā, lai nepieļautu uz PVN balstītās iemaksas apmēra izkropļojumus šajā periodā, ja kāda dalībvalsts nolemj mainīt savu PVN politiku;
46. atzīmē, ka saskaņā ar LESD 113. pantu lēmumus, kas attiecas uz PVN direktīvu, Padomē pieņem vienprātīgi;
47. atgādina, ka nodokļu maksātāja identifikācijas numurs ir noderīgs instruments, lai garantētu nodokļu saistību izpildi un nodokļu maksāšanas pienākuma ievērošanu; aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt visas iespējas izmantot nodokļu maksātāja identifikācijas numuru kā mehānismu efektīvu ziņošanas standartu nodrošināšanai;
48. atbalsta ideju paplašināt 2015. gadā ieviestās PVN vienas pieturas aģentūras darbības jomu, tajā iekļaujot PVN deklarēšanu un maksāšanu; uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš vienas pieturas aģentūras pielāgošanai, ņemot vērā e-komercijas tirgus vērtēšanu plašumā;
49. aicina Komisiju izvērtēt pašreizējo satvaru un ierosināt konkrētus tiesību aktu priekšlikumus par pārrobežu darījumu pārbaudi, kas ir jāpastiprina, lai nodrošinātu PVN iekasēšanu; šajā sakarā uzsver nepieciešamību īpašu uzmanību veltīt iespējām, ko sniedz jaunu digitālo tehnoloģiju izmantošana, un vienlaikus nodrošināt augstus datu aizsardzības un privātuma standartus, kuri izriet no nodokļu maksātāju tiesībām;
50. atgādina, ka ir svarīgi garantēt PVN e-komercijas paketes pilnīgu transponēšanu un pienācīgu īstenošanu; aicina Komisiju izvērtēt pašreizējo stāvokli šajā jomā un nepieciešamības gadījumā iesniegt konkrētus priekšlikumus attiecīgo noteikumu pielāgošanai, ņemot vērā straujo e-komercijas palielināšanos; atzīmē ievērojamo iekasētā PVN iztrūkumu e-komercijas nozarē; lai samazinātu minēto iztrūkumu, aicina Komisiju izpētīt secinājumus, kas iekļauti par šo tematu sagatavotajā Eiropas Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā;
51. atgādina, ka liela nozīme ir ciešākam dialogam ar starptautiskiem partneriem, galvenokārt ar svarīgākajiem tirdzniecības partneriem, par PVN; uzskata, ka šai sadarbībai būtu jābāzējas uz administratīvās sadarbības principu, lai garantētu efektīvu informācijas apmaiņas loģiku, kas var veicināt cīņu pret shēmām, kuras izraisa krāpšanu nodokļu jomā vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas;
52. atzīmē Komisijas nodomu mainīt PVN komitejas būtību un tās mērķus attiecībā uz nākotnes komitoloģijas komiteju; uzsver, ka šajā jautājumā būtu jāpaļaujas uz Parlamenta nostāju; atgādina nepieciešamību garantēt, ka pilnībā tiek ievērots ES institucionālais nodokļu uzlikšanas satvars un kompetenču sadalījums netiešo nodokļu uzlikšanas jomā;

¹ Atzinums Nr. 11/2020.

o

o o

53. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.